



Færre drenge kommer i gymnasiet, de får lavere standpunktskarakterer end pigerne og er tilsyneladende dårligere til at planlægge og følge med i undervisningen. Men hvorfor? Det ved vi faktisk ikke. En ekspertgruppe har undersøgt, hvad køn betyder for faglig udvikling, læring og trivsel. Den efterlyser handling.

Karaktergab mellem Adam og Eva vokser



Af Signe Tonsberg

Advarsel. Her kommer en lidt karikeret fortælling... hæng på: Forestil dig Adam og Eva, som begge er 16 år. Adam afslutter folkeskolen med 6,2 i snit. Hans lærer spørger, om det måske kunne være noget for ham at komme på en uddannelse, hvor man laver noget med hænderne. Men han vil gerne på stx og kommer ind. Eva forlader folkeskolen med 8,7 i snit, og alle hepper på, at hun skal i gymnasiet. Det kommer hun selvfølgelig sammen med sine veninder.

Adam og Eva begynder altså begge på stx. Lærerne synes, at Eva er flittig og skarp, og de ser, at hun har styr på sine lektier. Lærerne synes også, at Adam har et godt hoved, men bemærker, at han har svært ved at planlægge sin tid og sidde stille på stolen. Ved de første standpunktskarakterer i 1.g er Adams gennemsnit en hel karakter under Evas. Begge elever hænger på i alle tre gymnasieår. Eva bliver aktiv i elevrådet og caféudvalget. Adam vil hellere hænge ud med vennerne. Ved en del af de mundtlige eksamener i 3.g klarer Adam sig bedre end Eva, som til gengæld klarer sig bedre til alle de skriftlige. Begge får hue på – Adam med et lidt lavere snit end Eva, så når de senere skal beslutte, om de vil tage en videregående uddannelse, har Eva flere muligheder end Adam. Slut.

Den lille fortælling er selvfølgelig skåret kønsstereotyp og skarpt. For alle ved, at der også er massevis af drenge, som klarer sig blændende i gymnasiet, og mange piger, som fagligt hænger i bremsen. Men den lille Adam og Eva-historie har solide rødder i statistikkerne, som vidner om en grundlæggende og stigende faglig skævhed mellem kønnene. Lad os lige kigge på nogle af tallene:

- Pigenes gennemsnit ved folkeskolens afgangsprøve er 0,7 procentpoint højere end drengenes.
- Drengene er overrepræsenteret blandt de svagest præsterende, og pigerne er overrepræsenteret blandt de bedst præsterende ved afgangsprøverne i folkeskolen.

- Også i gymnasiet får pigerne bedre karakterer end drengene. Og forskellen på drengenes og pigernes snit er stigende. På stx ligger pigernes gennemsnit 0,6 procent karakterpoint højere end drengenes.
- Den gennemsnitlige pige har på grund af sine bedre karakterer adgang til 65 flere videregående uddannelser end den gennemsnitlige dreng, viste tal fra Dansk Erhverv i 2022.
- Derudover er der indikationer på, at drenge fra ressourcetsvage hjem klarer sig dårligere end piger fra ressourcetsvage hjem.

Køn og ligestilling i loven

Køn og ligestilling er en del af gymnasielovens § 1, som beskriver de gymnasiale uddannelsers formål. I stk. 4 står der:

"Uddannelserne og institutionskulturen som helhed skal forberede eleverne til medbestemmelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Undervisningen og hele institutionens dagligliv må derfor bygge på åndsfrihed, ligeværd og demokrati og styrke elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene."

Vinderbænk, taberbænk, pinebænk

De sidste 20 år har det været en tendens, at drenge og mænd i stigende grad klarer sig dårligere i uddannelsessystemet end piger og kvinder. Og vi ved faktisk ikke præcist hvorfor. I 2022 nedsatte daværende børne- og undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theil derfor en ekspertgruppe, som skulle komme med forslag til, hvordan vi kan mindske betydningen af køn i dagtilbud, folkeskole og på ungdomsuddannelser.

I foråret 2024 kom ekspertgruppens rapport inklusiv 20 anbefalinger til, hvad vi kan gøre for at mindske betydningen af køn i uddannelse. Der er både generelle anbefalinger og specifikke anbefalinger til både dagtilbud, skoler og ungdomsuddannelser.

Claus Holm, som er institutleder på DPU, Aarhus Universitet, har været forperson for ekspertgruppen.

"Der er sket noget med drengene de seneste 10-15 år. For vi kan se, at en del af drengene på mange parametre klarer sig markant dårligere end pigerne. I ekspertgruppen er vi meget optagede af at finde ud af, hvad der er sket, hvem det er sket for, og hvordan vi kan modvirke tendensen," siger Claus Holm.

Han pointerer, at vi siden 1960'erne har haft en ligestillingskamp. Og at en central del af kvindekampen har været, at ligestilling skulle opnås gennem uddannelse.

"Det er vi langt hen ad vejen kommet i mål med. I 2010'erne talte vi meget om 12-talspiger. Pigerne klarede sig godt og var på mange måder kommet på vinderbænken, som for nogen også trivselsmæssigt var en pinebænk. Men det, vi så ser nu i 2020'erne, er, at der for drengenes vedkommende også er kommet en taberbænk," siger Claus Holm og henviser til blandt andet karaktergabet.

En uklar gruppe

Claus Holm understreger, at det ikke handler om, at *drengene*, forstået som i *alle* drenge, klarer sig dårligere. For det gør de på ingen måde. Masser af drenge klarer sig strålende. Men der er bestemte grupper af drenge, som skiller sig ud – blandt andet når det handler om socioøkonomi og etnicitet. Det viser ekspertgruppens rapport og flere andre undersøgelser og data. Nogle drenge er ifølge rapporten 'dobbelts udsatte' og får lavere karakterer både på grund af forventningerne til deres køn og forventningerne til deres socioøkonomiske baggrund eller etnicitet.

Ekspertgruppen peger på, at hvis vi skal vende udviklingen, må vi have en langt bedre forståelse af, hvordan det sociale, kulturelle og kønsbetingede arvegods påvirker de faglige resultater.

"Vi kan se nogle tendenser, men har brug for et endnu klarere billede af, hvem de drenge, som klarer sig relativt dårligere end pigerne, er," siger Claus Holm.

For så længe vi ikke har en klar analyse af, hvad problemet er, og hvem det især handler om, så kan vi heller ikke løse det.

Claus Holm er en mand, som formidler og forklarer med nysgerrighed, entusiasme

”Det handler ikke om, at skolen skal være hverken woke eller kønspolitisk. Det handler om at have en sund opmærksomhed på, hvordan vi som lærere og skole italesætter vores forventninger til eleverne.”

Dorte Fristrup

og et stort drenget smil. Men lige hér i samtalen forsvinder det karakteristiske smil helt.

”Som uddannelsesmenneske er det, som bekymrer mig mest, at vi kan se, at nogle af de her drenge nærmest stiger af på at uddanne sig,” siger han.

”Hvis tendensen fortsætter, kan vi potentielt stå i en situation, hvor køn spiller markant ind på, om man er højt eller lavt uddannet. Derfor bør vores blik være rettet mod denne her restgruppe af drenge, som ender uden uddannelse eller arbejde.”

Hvorfor’et blæser i vinden

Ekspertgruppen har fire specifikke anbefalinger til det gymnasiale område. Vigtigst efterlyser de, at Børne- og Undervisningsministeriet igangsætter en analyse af årsagerne til forskellene mellem drenge og pigers standpunkts- og prøve-karakterer i gymnasiet og prøveformernes betydning for elevernes karakterer. For tallene viser sort på hvidt, at pigerne opnår højere karakterer end drengene i gymnasiet. Ekspertgruppen påpeger, at vi må afdække, hvilke faktorer som spiller ind på de kønsbetingede forskelle i karakterarkene. Så vi med afsæt i det kan indrette undervisning og eksamener, så køn ikke spiller ind på præstationerne.

Claus Holm henviser til en analyse fra Dansk Erhverv, som udkom i august, der viser, at den nuværende 7-trins karakter-skala holder de elever nede, som allerede har det svært – herunder drenge, ikke-etniske danskere og børn af ufaglærte forældre. Årsagen er de asymmetriske spring mellem karaktererne, som gør, at der fx er langt fra 4 til 7 og fra 7 til 10.

”Argumentet er, at drengene på ingen måde har gavn af, at der så at sige er tomt

Praksisfaglig redningskrans?

Grund til at tro, at ex’er kan forstærke uddannelsesgab mellem drenge og piger.

Undervisningsministeren har netop stået fadder til et udspil til reform af ungdomsuddannelserne med blandt andet den nye praksisfaglige ungdomsuddannelse ex som en af ændringerne. Og tager den ikke netop hånd om problemerne og skaber en uddannelse, som passer til nogle af de drenge, som kæmper med gymnasiet?

Det ved vi faktisk ikke noget om, er meldingen fra Claus Holm.

”Vi har ikke solid forskningsviden, der slår fast, at det praksisfaglige skulle appellere særligt til drenge. Det betyder ikke, at jeg eller andre ikke kan se ideen i mere praksisfaglighed – hvad det end måtte betyde i 2024. Men det, jeg bemærker i debatten, er dog, at den nye struktur sandsynligvis vil forstærke billedet af, at der er flere dygtige og boglige elever, som er piger, end drenge. Og at der vil være flere piger, som bogligt set tilhører eliten, og flere drenge, som bliver henvist til den praksisfaglige elite,” konstaterer Claus Holm.

på midten af karakterskalaen,” siger Claus Holm.

Analysen konkluderer, at mange elever – herunder drengene – ville have glæde af, at vi havde en lineær karakterskala uden spring, som vi fx havde med den gamle 13-skala.

”Det er da en interessant pointe, som vi med fordel kunne undersøge yderligere,” siger Claus Holm.



Uforklarligt køns-karaktergab

Dorte Fristrup er rektor på Århus Statsgymnasium og har været en af gymnasiesektorens repræsentanter i ekspertgruppen.

”Det er helt tydeligt i statistikkerne, at der er forskelle på drenges og pigers karakterer. Men vi har ikke entydige forklaringer på, hvad der er i spil. På samme måde klarer kønnene sig tilsyneladende også forskelligt >

"Aldrig har Brian Mikkelsen og Dansk Erhverv været så optagede af barsel og barsel til mænd som nu. Og det er med al respekt nok ikke kun for kvindernes skyld. Erhvervslivet har en stor og stærk interesse."

Claus Holm

til skriftlige og mundtlige eksamener. Derfor mener jeg, at det er helt oplagt at kigge på eksamensformerne, så vi får lavet nogle prøveformer, som ikke er kønsspecifikke eller tilgodeser elever af det ene eller andet køn. Vi står jo alligevel over for en større reform af ungdomsuddannelserne, så lejligheden er der jo. Det synes jeg, vi skylder de unge mennesker," siger Dorte Fristrup.

Og det handler ikke om at indrette hverken karaktergivning eller prøveformer efter drengene, understreger hun.

"Vi skal indrette det sådan, at vi måler på det, vi mener, der skal måles på i det pågældende fag og fagområde uden at forfordele hverken det ene eller det andet køn."

Dorte Fristrup pointerer, at der er tale om en landsdækkende tendens, som derfor ikke kun kan løses i den enkelte klasse eller på den enkelte skole.

"Vi kan sagtens undersøge det på vores egen skole og have en samtale med os selv om det. Men det her er en del af et større billede, så vi har brug for en undersøgelse, som omfatter hele sektoren, så vi har et grundlag for det videre arbejde med at lave god skole for alle elever."

Umiddelbart er der dog ikke udsigt til, at sådan en analyse bliver til virkelighed. Rapporten fra ekspertgruppen fik nemlig en noget lunken modtagelse af undervisningsministeren, hvilket du kan læse mere om et andet sted i dette tema.

Hvis alle læger er kvinder

I en årrække har pigerne været i over-tal i gymnasiet – også på Århus Statsgymnasium, hvor Dorte Fristrup er rektor.

"I mange år havde vi en 50-50-fordeling mellem drenge og piger. For otte år siden

vendte billedet til 60 procent piger og 40 procent drenge. I dag er det tal kravlet op på 62 procent piger og 38 procent drenge. De tal indskrives i et samlet billede af sektoren og også de videregående uddannelser," forklarer Dorte Fristrup.

Men er det et problem, at flere piger end drenge går i gymnasiet? Ja, mener Dorte Fristrup.

"Man kan godt have den holdning, at det ikke er et problem. Men jeg mener, det er et problem, hvis piger konsekvent bliver mere veluddannede end drenge. Vi har altid hyldet diversitet i Danmark, både hvad angår køn, etnisk oprindelse, religion og så videre. Og jeg har ikke hørt, at vi som samfund ønsker at gå væk fra den idé. Forskellige køn kan give forskellige perspektiver på verden, og hvis alle læger og advokater pludselig er kvinder, så ryger den diversitet, vi gerne vil have," siger Dorte Fristrup.

Billedet krakelerer

Fremtidsscenarioet er faktisk ikke grebet ud af den blå luft. I dag har 52 procent af de 30-35-årige danske kvinder en videregående uddannelse, mens tallet for mænd i samme aldersgruppe kun er 36 procent – altså 16 procentpoint færre. Og den tendens vil nok fortsætte, mener Claus Holm, og peger på, at de store interesseorganisationer i erhvervslivet er i fuld gang med at navigere efter den nye virkelighed.

"Aldrig har Brian Mikkelsen og Dansk Erhverv været så optagede af barsel og barsel til mænd som nu. Og det er med al respekt nok ikke kun for kvindernes skyld. Erhvervslivet har en stor og stærk interesse i at fastholde kvinderne på arbejdsmarkedet og i virksomhederne, fordi de helt enkelt repræsenterer den dygtigste og stærkeste

humane kapital i Danmark lige nu. De dygtige boglige piger kommer til at dominere på en helt anden måde i fremtiden," siger Claus Holm.

Han tilføjer, at der i mange år har lydt et mantra i uddannelsesverdenen om, at 'pigerne ejer uddannelsessystemet, og drengene ejer arbejdsmarkedet'. Men det billede kan være i gang med at krakelere.

Loose... loose

Men lad os vende tilbage til gymnasiedrengene og prøve at dykke ned i, hvad der kan være på spil. Rektor Dorte Fristrup er skarpt på vagt over for generaliseringer af kønnene. Det med 'dovne drenge' og 'flittige piger' er alt for forsimplet. Hun understreger, at mange drenge bare kører derudad og "scorer superhøje karakterer". Men når det er sagt, kommer vi ikke udenom, at der er en gruppe drenge, som hænger mere i bremsen fagligt.

"Det, jeg selv ser og hører fra mine lærere – og det her er altså en generel betragtning – er, at en del af drengene har en større *looseness* både i forhold til at komme i skole, deltage i timerne og få lavet deres lektier. Hvor vi oplever, at mange af pigerne har en længere planlægningshorisont, så er mange af drengene lidt mere ubekymrede og er mere i øjeblikket her og nu," forklarer Dorte Fristrup.

Fx har mange piger en bevidsthed om, at hvis de gerne vil ind på en videregående uddannelse om fem år, så kan det være en god idé at prøve at klare sig godt i skolen. Dorte Fristrup oplever, at den bevidsthed hos nogle drenge først opstår i slutningen af gymnasietiden. Og de forskelle kan der jo sagtens være helt naturlige biologiske og

neurologiske forklaringer på. Men det ved vi ikke, understreger Dorte Fristrup.

Claus Holm mener, at en del af forklaringen på karaktergabet i standpunktskarakterer skal findes i deltagelseskulturen – eller mangel på samme.

"Standpunktskarakterer er jo udtryk for en status på den løbende faglige udvikling. Når jeg taler med dem på gymnasierne, fortæller de, at nogle drenge ikke altid køber ind på gymnasiets måde at deltage på i faglige sammenhænge. Så det handler om deltagelse og normer for deltagelse. Og pigerne er tilsyneladende temmelig meget bedre til at internalisere gymnasiets normer, mens en del af drengene i mindre grad køber ind på dem," siger Claus Holm.

Når læreren tror på eleverne

Men i stedet for at sige, at "sådan er det bare", så må vi skru op for forventningerne, mener både Fristrup og Holm.

For vi ved fra forskningen – blandt andet fra den newzealandske uddannelsesforsker John Hattie – at lærerens forventninger til den enkelte elev har stor betydning for elevernes forventninger til sig selv og deres præstationer.

"Vi skal have forventninger, som gælder, uanset om man er dreng eller pige, og hvad ens baggrund ellers er. Det duer ikke, at vi har en forventning om, at pigerne er flittige, og drengene larmer og sidder lidt uroligt på stolen, og derfor undskylder dem. Vi skal have samme positive forventninger til alle eleverne," siger Dorte Fristrup.

Ekspertgruppens hovedanbefaling er, at alle fagprofessionelle, som arbejder med børn og unge – fra blå stue til ungdomsuddannelserne – systematisk skal arbejde med at modvirke stereotype og fordomsfulde forventninger til børn og unge baseret på deres køn. For vi ved, at når børn og unge bliver mødt af stereotype forventninger om 'typiske drenge' og 'typiske piger', kan det begrænse elevernes faglige udviklingsmuligheder.

En fattigdom af forventninger

Dorte Fristrup køber ikke selv forklaringen om, at drengene skulle være mere dovne. Men måske spiller den opfattelse alligevel på en eller anden måde ind på de generelle forventninger, som lærere og skolen har til eleverne.

"Nogle har måske en oplevelse af, at drengene ikke vil noget, og så bliver det dét billede, der bliver fastholdt af dem," forklarer Dorte Fristrup.

Så legenden om de dovne drenge bliver en selvopfyldende profeti?

Flere drenge sakker bagud

- Piger klarer sig i gennemsnit bedre ved folkeskolens afgangsprøve. Pigerne får i gennemsnit 7,7, drengene 7,0. Karakterforskellen mellem drenge og piger er fordoblet over de sidste ti år.
- Der er indikationer på, at drenge fra ressourcetsvage hjem præsterer dårligere fagligt i skolen end piger fra ressourcetsvage hjem.
- Af de elever, som får de 10 procent laveste karakterer ved folkeskolens afgangsprøve i dansk og matematik, er to ud af tre drenge.
- Af de elever, som får de 10 procent højeste karakterer ved folkeskolens afgangsprøve i dansk og matematik, er to ud af tre piger.
- På gymnasierne er forskellen mellem drengenes og pigernes gennemsnit stigende. Piger får i gennemsnit højere karakterer på alle de gymnasiale uddannelser. På htx er forskellen 0,9 karakterpoint, på hhx 0,7 karakterpoint, og på stx og hf 0,6 karakterpoint.
- Karakterforskellen mellem drenge og piger mindskes dog, hvis man ser på prøvekarakterer frem for standpunktskarakterer.
- Undersøgelser viser også, at der er forskel på, hvordan piger og drenge agerer i forhold til at være ansvarlige for deres egen læring. Og at en del af drengene i mindre grad tager gymnasiets rammer og forventninger på sig.

"Jeg tror, det handler om, at vi meget mere eksplicit skal italesætte, hvilke forventninger vi som skole har til eleverne – og hvilke forventninger vi synes, de skal have til sig selv, hvis de skal lykkes med det, de

gerne vil. Jeg tror, vi på skolerne kan blive langt mere konkrete og italesætte vores forventninger i klasselokalet og i skolen til drengene. Og så skal vi droppe fordommene. Man hører jo stadig nogle sige, at 'drengene har brug for at tonse rundt' og at 'pigerne bedre kan sidde stille'. Men de stereotyper skal vi have lagt af os," siger Dorte Fristrup.

Uddannelsesretfærdighed

Det Dorte Fristrup sætter ord på, kalder Claus Holm *de høje forventningers pædagogik*. Og den pædagogik kredser ekspertgruppens anbefalinger også om. Vi ved nemlig, at det fremmer børn og unges faglige udvikling, læring og trivsel, når fx lærere og forældre har passende høje forventninger til dem. Vi ved også, at lave forventninger kan virke hæmmende. Ifølge rapporten møder nogle drenge lave eller negative og kønsstereotype forventninger, som ikke matcher drengenes egne forventninger eller behov for at blive set og hørt. >



"Der er simpelthen ikke belæg i forskningen for at sige, at det har betydning, hvorvidt man bliver undervist af kvindelige eller mandlige lærere."

Dorte Fristrup

"Det handler om, at den højeste uddannelsesretfærdighed, vi kan tilbyde elever – uanset køn – er, at vi har passende høje forventninger til dem. Vi skal ikke forvente for meget og ikke forvente for lidt. Vi skal tro på, at de kan. Som lærer skal jeg tro på, at du kan overraske mig i mit fag – og at du kan overraske dig selv," forklarer han.

Claus Holm har talt med flere skoler om at lave *didaktiske kontrakter* med eleverne.

"Man kan indgå en didaktisk kontrakt med drengene – ja med alle eleverne – hvor man definerer meget konkret, hvad det egentlig vil sige at være elev og leve et elevliv på skolen – hvad enten det fx er Viborg Katedralskole eller Nærum Gymnasium," forklarer Claus Holm.

Han pointerer, at hvis man skal bedrive de passende høje forventningers pædagogik, så må man også abonnere på differentieret pædagogik og undervisning.

"Vi må italesætte forventninger både på klasseniveau og individniveau. Jeg har hørt lærere sige 'mit hold er lidt tungt i det'. Og dér kan der måske være brug for en anden tilgang og italesættelse."

Nej, fysik er ikke et drengefag

Der er også stadig en række kønsstereotype opfattelser af fagene som pigefag og drengefag. En gammel travet er, at piger skulle være dygtigere til sprog og læsning, og drenge dygtigere til matematik og naturfag. Undersøgelser viser da også, at drenge har større faglig selvtillid i naturfagene, og at piger har større faglig selvtillid i sprogfagene. Vi ved også, at mange drenge har større tiltro til deres egne evner og er mindre bange for at fejle end piger – men at et urealistisk fagligt selvbillede faktisk kan skygge for at yde en ekstra indsats i skolen.

"Men der er intet belæg for at sige, at fysik og kemi er mere for drenge end

for piger. Hvis der er skævheder, tror jeg snarere, det har noget at gøre med fagets indhold, hvordan stoffet bliver præsenteret, og hvad vi tror, eleverne gerne vil have," forklarer Dorte Fristrup.

Så der ligger noget i, hvordan skolen ser på eleverne. Og her kan man som lærer med fordel prøve at bryde med de fastlåste kategorier og forestillinger og i stedet se eleverne som nogen, der kan udvikle sig uanset køn.

Dorte Fristrup pointerer, at der er flere fordomme om køn, vi med fuldt belæg kan aflive. Fx at lærerens køn skulle have betydning for det faglige udbytte hos eleverne.



Ekspertgruppens anbefalinger til gymnasieuddannelserne

→ Vi skal have undersøgt forskellen på karakterer hos drenge og piger

Ekspertgruppen anbefaler, at Børne- og Undervisningsministeriet igangsætter en analyse af årsager til forskelle mellem standpunkts- og prøvekarakterer for drenge og piger inden for alle fagområder. Analysen bør også kigge på forskellige både mundtlige og skriftlige prøveformers betydning.

→ Der er brug for inspirationsmateriale til at fremme deltagelseskulturen i gymnasiet

Ekspertgruppen anbefaler, at Børne- og Undervisningsministeriet i samarbejde med gymnasierne udvikler inspirationsmateriale til, hvordan man kan fremme deltagelseskultur på de gymnasiale uddannelser. Ekspertgruppen opfordrer også gymnasiernes ledelser til i samarbejde med elever og lærere at italesætte ligestilling og uhensigtsmæssige betydninger af køn i forhold til faglige normer og forventninger.

→ Køn og ligestilling skal fylde i pædagogikum

Ekspertgruppen anbefaler, at gymnasielærere i pædagogikum lærer om, hvordan man fremmer ligestilling og mindsker uhensigtsmæssige betydninger af køn for elevers faglige udvikling, læring og trivsel, og hvordan forskellige arbejds- og undervisningsformer og klasserumsledelse kan bryde med det.

→ Rådgivning og sparring til gymnasierne

Ekspertgruppen anbefaler, at Børne- og Undervisningsministeriets fag- og læringskonsulenter klædes fagligt på til at kunne understøtte gymnasierne med pædagogiske og didaktiske problemstillinger, som kan bidrage til at fremme ligestilling og reducere uhensigtsmæssige betydninger af køn og kønsstereotype forestillinger for faglig udvikling og læring og trivsel.

"Der er simpelthen ikke belæg i forskningen for at sige, at det har betydning, hvorvidt man bliver undervist af kvindelige eller mandlige lærere. Det er der mange, som går og tror, men det er en myte, som vi skal have aflivet. Det, der betyder noget, er måden, der bliver undervist på, og hvad lærerens tilgang til køn er," siger Dorte Fristrup.

Kønskloge lærere

Ekspergruppen anbefaler, at skolerne sætter temaet på dagsordenen og har blik for kønsstereotyperne. Og så anbefaler gruppen, at køn og ligestillingsperspektivet bliver en del af pædagogikumuddannelsen.

"Det er vigtigt, at det bliver italesat også over for nye lærere, at man uforvarende kan komme til at stille forskellige faglige forventninger til drenge og piger. Man skal være bevidst om, hvordan man bruger sproget og italesætter drenge og piger i klassen. Det handler ikke om, at skolen skal være hverken woke eller kønspolitisk. Det handler om at have en sund opmærksomhed på, hvordan vi som lærere og skole italesætter vores forventninger til eleverne. En elev er en elev uanset hvilke karakterer, eleven kommer ind i gymnasiet med, uanset om det er en dreng eller en pige. De skal have fair og ens behandling," siger Dorte Fristrup. ●

Claus Holm er institutleder på DPU, Aarhus Universitet. Han var forperson for ekspertgruppen om køn i uddannelsessystemet.

Dorte Fristrup er rektor på Århus Statsgymnasium.

Læs mere på gymnasieforskning.dk

- ☐ Dreng og piger på ungdomsuddannelse – hvad betyder køn for elevernes uddannelsespraksis: Camilla Hutters, Mette Lykke Nielsen og Anne Görlich

Tal, statistikker og undersøgelser, der henvises til i artiklen, stammer fra ekspertgruppens rapport om køn, som kan findes og downloades på www.uvm.dk

Dansk Erhvervs analyse af karakter-skalaen kan findes på: www.danskerhverv.dk

Modvirk karaktergabet mellem drenge og piger

– tre didaktiske håndtag du kan dreje på.



Vi skal ud over den polariserede diskussion om, hvorvidt det er skolens eller drengenes egen skyld, at de får lavere karakterer end pigerne – og i stedet se på, hvilke didaktiske muligheder gymnasielærere har for at komme uligheden til livs. Med afsæt i sin omfattende forskning i forskellene på drenge og pigers oplevelse af og deltagelse i undervisningen på de gymnasiale uddannelser peger professor Ane Qvortrup i denne artikel på særligt **tre didaktiske håndtag**, du kan dreje på i din daglige undervisning for at få drengene bedre med.

1 – Tag noter

Det handler bl.a. om at forklare drengene, hvorfor det er vigtigt at tage noter i undervisningen, og hvordan man gør. Pointen med noter er nemlig ikke, at man bruger dem igen. Værdien er, at når man skriver ned, fæstner viden sig bedre, forklarer Ane Qvortrup. Man er mere koncentreret, og man selvregulerer sig og holder fokus. Det er ikke sikkert, pigerne kan se den værdi, men fordi de er mere pligtopfyldende end drengene i forhold til noteskrivning, får de den positive effekt.

Find artiklen fra **Gymnasieforskning 26** i vores arkiv og læs mere om notetagning og de to andre didaktiske håndtag, du kan dreje på.

